

Nr 97.

Ankom till riksdagens kansli den 24 mars 1939 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anläggning av ett reningsverk till huvudavloppsledningen mellan Järva och Lilla Värtan m. m.

(4:e avd.)

I en den 24 februari 1939 dagtecknad proposition, nr 115, har Kungl. Maj:t, under åberopande av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett i statsrådsprotokollet angivet, mellan järnvägsstyrelsen och Solna kommun träffat tilläggsavtal, *dels ock* besluta, att vid överföring av den för reningsverket erforderliga marken från statens domäners fond till statens järnvägars fond skall till domänstyrelsen utbetalas vad av den utav Solna kommun utgivna ersättningen belöper å markvärde.

Det i ärendet ifrågakomna reningsverket har befunnits erforderligt för att undanröja de sanitära olägenheter, som avloppsledningen mellan Järva och Lilla Värtan förorsakade genom att förorena vattnet vid Ålkistan. Arbetet med anläggningen påbörjades i januari 1938 och är nu i det närmaste avslutat. Kostnaderna för reningsverket hava av järnvägsstyrelsen nu beräknats till 198,000 kronor, därav för intrångsersättningar m. m. 6,500 kronor samt för marklösen 16,000 kronor, vilket senare belopp skulle tillgodoföras domänfonden såsom ersättning för den mark, som för reningsverket tagits i anspråk av å fonden redovisad mark.

I anslutning till dessa i propositionen lämnade uppgifter anför *departementschefen* följande:

Enligt det nu föreliggande avtalet mellan järnvägsstyrelsen och Solna kommun skall kommunen deltaga i samtliga kostnader för reningsverkets anordnande samt för dess framtida drift och underhåll med 60 procent. Vid en beräknad kostnad av 198,000 kronor för reningsverkets anordnande skulle alltså å järnvägsstyrelsen, som skulle svara för återstående 40 procent, komma ett belopp av omkring 79,000 kronor. Järnvägsstyrelsen har icke ingivit framställning om anvisande av medel för bestridande av sistnämnda kostnader, när styrelsen vid arbetets igångsättande beräknade, att dessa skulle bliva av sådan art och storleksordning, att de skulle kunna bestridas av till styrelsens förfogande ställda dispositionsanslag.

Mot utförandet av ifrågavarande reningsverk torde icke vara något att erinra. Det av järnvägsstyrelsen med Solna kommun ingångna tilläggsavtalet samt styrelsens åtaganden gentemot koloniföreningen Bergshamra u. p. a. hava icke givit mig anledning till erinran. Ehuru den omständigheten att Solna kommun enligt avtalet åtagit sig att deltaga i kostnaderna för lösen av den mark, varå reningsverket är beläget, icke medför, att kommunen blir

delägare i marken, innebär emellertid ett godkännande av avtalet, att statens möjligheter att såsom ägare framdeles förfoga över området skulle lida en avsevärd inskränkning till följd av den kommunen enligt avtalet tillkommande rätten att för framtiden begagna reningsverket. Med hänsyn härtill synes frågan om avtalets godkännande böra underställas riksdagens prövning.

Järnvägsstyrelsens dispositionsanslag får användas för arbeten sådana som det här ifrågasvarande endast under förutsättning att kostnaden för arbetena beräknas understiga 50,000 kronor. Med hänsyn till anförda särskilda omständigheter vill utskottet föreslå, att riksdagen det oaktat låter vid vad i ärendet förekommit bero.

Utskottet.

Av kostnaderna för reningsverket, i runt tal 200,000 kronor, skulle 60 procent till järnvägsstyrelsen återgäldas av Solna kommun. I den angivna totalsumman ingår i anspråk tagen kronomark till ett värde, uppskattat till 16,000 kronor. Ehuru denna mark alltjämt skulle förbli i statens hand, har frågan dock underställts riksdagen, enär markintränet är högst väsentligt och dessutom till övervägande del skett till förmån för annan rättsägare än staten, nämligen ovannämnda kommun.

Utskottet tillstyrker godkännande av det mellan järnvägsstyrelsen och Solna kommun i ämnet träffade avtalet liksom ock av de av departementschefen föreslagna bokföringstekniska åtgärderna för marköverlåtelsen från statens domäners fond. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det i propositionen nr 115 angivna, mellan järnvägsstyrelsen och Solna kommun träffade tilläggsavtalet;

b) besluta, att vid överföring av den för reningsverket erforderliga marken från statens domäners fond till statens järnvägars fond skall till domänstyrelsen utbetalas vad av den utav Solna kommun utgivna ersättningen belöper å markvärde.

Stockholm den 24 mars 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 95.
